

Egzamin ustny z języka polskiego to sztuka autoprezentacji! Liczy się więc nie tylko wiedza.

1. Zadbaj o dobre wejście

Wejście w obszarpanym podkoszulku i dziurawych dzinsach raczej nie usposobi przychylnie egzaminatorów. Nie tylko ubierz się odpowiednio do sytuacji egzaminacyjnej, ale też przed wejściem popraw włosy, przyglądź marynarkę czy żakiet, otrzep spodnie czy spódnice. Unikaj siedzenia na podłodze przed salą egzaminacyjną (sama popełniałam ten błąd przed maturą ustną) – szkoła nie jest miejscem sterylnym, na podłodze, mimo starań sprzątających, jest mnóstwo kurzu. Nie przychodź w ostatniej chwili, pamiętaj, że punktualność jest przywilejem królów.

Przywitaj się z komisją (powiedz „dzień dobry”). Przedstaw się. Możesz się uśmiechnąć. To rozluźni atmosferę.

2. Panuj nad głosem

Mów powoli, głośno i wyraźnie. Unikaj intonacji pytającej, niepewności, efektu zdumienia własnymi słowami. Jeśli nie jesteś pewny, jak brzmi jakieś nazwisko, nie wymawiaj z intonacją pytającą i błagalnym spojrzeniem na komisję. Jeśli nie znasz wymowy wyrazów, zamień je na inne. Nie przejmuj się, jeśli twój głos lekko drży. Gorszy efekt wywołałyby przerwy w wypowiedzi, zacinanie się, wracanie do tych samych słów.

3. Kontroluj język ciała

Niedopuszczalne jest zacieranie rąk, przecieranie oczu, skubanie marynarki, przestępowanie z nogi na nogę, uderzanie w stół oraz gesty zdradzające zdenerwowanie, nieśmiałość lub nadmierną pewność siebie. Nie wolno trzymać rąk w kieszeni, co może kojarzyć się z brakiem szacunku wobec słuchaczy i nadmierną nonszalancją.

Wzrok skieruj na słuchających, ewentualnie na ścianę na wysokości oczu, nawiąż kontakt wzrokowy

z komisją. Nie wpatruj się w nią uporczywie, unikaj błędzenia wzrokiem po suficie, podłodze i oglądania czubków własnych butów.

4. Zadbaj o spójność wypowiedzi

Wypowiadaj sformułowania łączące typu: „Z tego wynika, że...”, „Zauważmy, że...”, „Następnie...”, „Jak wspomniałem...”, „Przejdźmy do...”.

Unikaj w wypowiedzi powtórzeń, używaj synonimów. Zamiast wyrazu „obraz” możesz powiedzieć „dzieło”, niekiedy wyraz „ilustracja” da się zastąpić „grafiką” czy „rysunkiem”.

5. Kontroluj język

Pamiętaj, że matura ustna jest sytuacją oficjalną, dlatego nie możesz używać wulgaryzmów czy kolokwializmów. Sformułowania w stylu „bohater ogarnął się”, „ta postać jest fajna” nie powinny się znaleźć w wypowiedzi. Warto używać fachowej terminologii, nie pomijaj takich słów jak: podmiot liryczny, bohater liryczny, narracja, epika, liryka czy tekst poboczny. Oczywiście, we właściwych kontekstach i znaczeniach.

Używaj wyłącznie terminów, które rozumiesz i które w każdej chwili potrafisz wyjaśnić komisji.

6. Słuchaj uważnie pytań egzaminatorów.

Przeważnie pytają o to, co już powiedziałeś! Powodzenia!

Unikaj w wypowiedzi powtórzeń, używaj synonimów. Zamiast wyrazu „obraz” możesz powiedzieć „dzieło”, niekiedy wyraz „ilustracja” da się zastąpić „grafiką” czy „rysunkiem”.

